

XIV Krajowa Wystawa Koników Polskich TARPANIADA 2013

Hieronim Frąckowiak, Karolina Kowalczyk

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Tegoroczna Tarpaniada, połączona z Krajowym Czempionatem Koni Rasy Konik Polski, odbywała się 23-25 sierpnia w Stadzie Ogierów Sieraków. Wydarzenia te zbiegły się z obchodami 30-lecia hodowli koników polskich w SO Sieraków. Z okazji jubileuszu zorganizowano konferencję naukową pod hasłem „Teraźniejszość i przyszłość koników polskich”. Podczas konferencji zaprezentowano cztery referaty i pięć doniesień naukowych, których tematyka dotyczyła: historii hodowli koników polskich w SO Sieraków oraz w szerszym ujęciu historii koni tej rasy, umaszczenia i próby użyteczności, a także oceny użytkowania koników objętych programem ochrony zasobów genetycznych, eksterieru, możliwości zastosowania badań genetycznych w ich hodowli oraz ich udziału w rodowodach kuców hodowanych w Wielkopolsce. Prezentacja pt. „Terapia i wychowanie młodzieży z Zakładu Poprawczego z udziałem koników polskich” różniła się od pozostałych, gdyż dotyczyła innej, niezwykle ważnej problematyki społeczno-wychowawczej.

Stado Ogierów w Sierakowie jako jedyne w kraju utrzymuje ogiery konika polskiego oraz posiada etat klaczy tej rasy. To najstarsze w kraju stado ogierów, w ramach reorganizacji przeprowadzonej w roku 2010 zostało włączone do Przedsiębiorstwa Rolniczo-Hodowlanego „Gałopol” Sp. z o.o. Obecny status Stada zapewnia stabilność działania tego obiektu dziedzictwa narodowego i znaczącego ośrodka hodowlanego.

Tarpaniada została objęta honorowym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ocenę koni przeprowadziła komisja w składzie: prof. dr hab. Zbigniew Jaworski (UWM w Olsztynie) – przewodniczący, prof. dr hab. Tadeusz Jezierski (IGiHZ PAN w Jastrzębcu) oraz mgr inż. Marek Żuławski (ZHKWIK w Poznaniu). Komisja dokonywała oceny płytowej zgłoszonych koni według regulaminu, przyznając maksymalnie 50 punktów bonitacyjnych, w tym: po 10 punktów za typ rasowy, pokrój, ruch w stępie i ruch w klusie oraz 10 punktów za kondycję, pielęgnację i przygotowanie do prezentacji. Łącznie oceniono 43 konie.

Na podstawie wyników oceny komisja wyłoniła konie, którym przyznała tytuł czempiona i wiceczempiona (tab.) oraz ustaliła ranking kolejnych nagród. Warunkiem koniecznym do wyłonienia czempiona i wiceczempiona było przedstawienie do oceny minimum pięciu zwierząt w jednej klasie.

Podczas Tarpaniady przeprowadzono ponadto próbę polową wierzchową, w której uczestniczyły 4 ogiery i 7 klaczy, a jeden ogier był poddany próbie polowej zaprzęgowej. Najlepszy wynik próby dzielności w grupie ogierów uzyskał Nordyk (SK Dobrzyniewo) – 39,5 pkt., a kolejne lokaty: Poprad (SO Sieraków) – 39,00 pkt., Tunel (SK Dobrzyniewo) – 38,5 pkt. i Humin (Kamila Cieślak) – 36,5 pkt.

Ocena koników polskich wykazała, że krajowy elitarny materiał hodowlany tej rasy znajduje się również w Gospodarstwie Pomocniczym Roztoczańskiego Parku Narodowego, czyli poza rejonami ośrodków hodowli zachowawczej skupionymi głównie w Wielkopolsce i na Mazurach. Poza granicami kraju rasę tę skutecznie promują Ingrid i Walter Han-

Fot. Pokaz grupy „Lajkonik” z Poznania (fot. H. Frąckowiak)

ke, hodowcy z Niemiec, którzy od roku 2006 ze swymi końmi systematycznie uczestniczą w kolejnych Tarpaniadach.

Powstała w roku 1999 idea zorganizowania na terenie Wielkopolski imprezy, której celem jest promocja hodowli i użytkowania koników polskich okazała się bardzo trafna, zweryfikowana przez 14 kolejnych Tarpaniada. Upięty czas skutkuje niestety także nieuniknionym i bolesnym zjawiskiem przemijania. Środowisko hodowców i sympatyków koników polskich straciło w roku ubiegłym wiele zasłużonego i oddanego całym sercem idei utrzymywania tej rodzimej rasy koni inspektora inż. Stanisława Łukomskiego. W dniu rozpoczęcia obchodów jubileuszu 30-lecia hodowli koników polskich w SO Sieraków odbył się pogrzeb Andrzeja Woźniaka, legitymującego się wieloletnim stażem, zasłużonego pracownika Stada, który był zatrudniony w oddziale hodowli koników polskich. Andrzej Woźniak prowadził i trenował grupę młodzieży, która osiągnęła niebywałe, mistrzowskie umiejętności jeździeckie i popisywała się akrobacjami na konikach polskich (fot. IV str. okładki). Występy grupy Andrzeja Woźniaka skutecznie łamią mity o trudnym i krnąbrnym charakterze koników.

Wyrażając uznanie za dokonania i składając gratulacje hodowcom koników polskich należy wyrazić przekonanie, że Tarpaniada jest już stałą krajową imprezą hodowlaną służącą dalszemu doskonaleniu pogłowia, ulepszaniu hodowli oraz propagowaniu i promocji tej rodzimej rasy koni.

Tabela
Czempiony i wiceczempiony XIV Tarpaniady (2013 r.)

Nazwa konia	Ojciec	Matka	Hodowca/ wystawca	Ocena (pkt.)	Tytuł
Ogiery wpisane do ksiąg					
NAP	HART	NAPA	Gosp. Pomocnicze przy Roztoczańskim Parku Narodowym, Zwierzyniec	45,50	czempion
GALEON	KOMES	GALIA	SK Dobrzyniewo Sp. z o.o./ Agnieszka Drzewiecka, Mładz	43,83	wiceczempion
Ogiery roczne i dwuletnie					
LEN	GALEON	LEPAJA P	Agnieszka Drzewiecka, Mładz	42,66	czempion
TERWAN	MOBIL	TERAWA	SK Dobrzyniewo Sp. z o.o.	43,16	wiceczempion
Klacz starsze					
HOWERLA	MOBIL	HURYSKA	Przeds. Roln.-Hod. "Gałopol" Sp. z o.o., SO Sieraków	43,00	czempion
MALAGA	NEWTON	MANTA	PHR Tulce Oddział Kobylniki	42,83	wiceczempion
Klacz roczne i dwuletnie					
PUSTA	MANTEL	PUMA	SK Dobrzyniewo Sp. z o.o.	43,00	czempion
POLECZKA	PORAD	P-MALINA	Przeds. Roln.-Hod. "Gałopol" Sp. z o.o., SO Sieraków	43,16	wiceczempion